

AGROLESNICKÉ SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNÍ

Založení farmy	1995
Specializace	Masný skot, orná půda, ovocný sad, přímý prodej
Rozloha farmy	50 ha
Počet zaměstnanců	Farma je součástí zemědělského družstva a sdílí 10 zaměstnanců s ostatními farmami. Tito pracovníci se podílí na zemědělských pracích, zpracování a prodeji.
Rok založení agrolesnických ploch	2014 s použitím státních dotací, 1994 bez dotací
Poloha	Sint-Truiden Belgie
Webové stránky	www.natlandhoeve.be www.kortwegnatuur.be

Natlandhoeve je farma zaměřená na masný skot, pěstování plodin na orné půdě a produkce ovoce, přičemž se snaží zaměřit co nejvíce na masnou produkci, protože je nejvýnosnější. Dobytek spásá přirozené pastviny a sady. Agrolesnictví je nedílnou součástí tohoto systému, zejména chov dobytka v kombinaci se stromy.

Zemědělec z Natlandhoeve měl vždy velmi kladný vztah ke stromům. Ovocné dřeviny byly vždy nedílnou součástí tohoto regionu. Když začínal hospodařit na 0,6 hektaru, spásání sadů byla zajímavá příležitost k získání pastvy pro dobytek. Půda zde je drahá, ale velmi úrodná. Velké množství půdy je využíváno pro intenzivní sady jabloní a hrušní a pěstováním plodin na orné půdě. Společnost Natlandhoeve začala s produkcí hovězího skotu a přímým prodejem masa v roce 1995 a farma se postupně rozrůstala o celou řadu přirozených pastvin. S nákupem lepších pozemků kolem farmy vznikl nápad vysadit stromy. Následně přišla i oficiální motivace: agrolesnická dotace.

Změna zatím není velká. Stromy dostávají péči potřebnou k tomu, aby z nich vyrostly krásné silné stromy. Záměr farmáře je vytvořit zemědělský systém, který by potřeboval méně vstupů. Někteří z majitelů Natlandhoeve nyní požadují, aby jejich pozemek byl pokryt stromy a zemědělskými plodinami.

- Farmář má dobrou znalost stromů a péče o ně, prořezávání, atd., ale chybí mu zkušenosti s ořešáky a kaštany.
- Ze zkušenosti zjistil, že existují různé odrůdy ořešáku, že stromy se mají sázet mladé, že stromy roubované na *Juglans regia* jsou nejlepší a obecně se jedná o silné stromy. Při suchých podmínkách mohou stromy v létě jít do vegetačního klidu a stromy, které kvetou brzo jsou citlivé na jarní mrazy.
- Ořešáky mají hodně mízy, ale během roku jsou dlouhá období, kdy je prořez možný.
- Kaštany jsou také silné stromy, ale je obtížné je pěstovat. Nejlepší je sázet je co nejdříve, hned po opadu listů na podzim. Sazení na jaře představuje vysoké riziko neúspěchu.

Zavádění agrolesnictví obecně: Farmář absolvoval trénink a vyučuje zemědělství a zahradnictví. Je mu 55 let a v zemědělství a zahradnictví pracoval celý život, takže má rozsáhlé zkušenosti. **Ořechy a kaštany byly vysázeny s podporou agrolesnických dotací.** Jabloně byly částečně zaplacený majitelem pozemku a z části evropskými dotacemi, což bylo zkoordinováno místní samosprávou Haspengouw a Voeren v rámci ochrany krajiny.

Hlavní dovednosti:

- Naučit se správně péči o stromy, včetně prořezu a kontroly chorob
- Naučit se vnímat stromy jako přidanou hodnotu a využít výnosy

ZPŮSOB ZALOŽENÍ AGROLESNICKÝCH SYSTÉMŮ

Ořešáky: rouby různých odrůd ve sponu 10 x 20 m na pastvině skotu. Stromy jsou naroubovány u země. První větve rostou ve výšce 2,2 m. Stromy jsou připevněné k opoře umístěné na návětrné straně.

Každý strom je chráněn drátěným pletivem s oky 5x5 cm, kolem kterého je omotaný ostnatý drát jako ochrana před dobyt看em. Z dlouhodobého hlediska bude pravděpodobně nutné zvětšit sponu na 20 x 20 m. Sazení bylo provedeno ručně. Stromy byly vysázeny v letech 2014 a 2018.

Kaštany: stromy naroubované ve výšce 2,2 m. Všechny stromy jsou odrůdy Dorée de Lyon ve vzdálenosti 10 x 20 m na pastvině. Stromy jsou připevněné k opoře umístěné na návětrné straně. Každý strom je chráněn drátěným pletivem s oky 5 x 5 cm, kolem kterého je omotaný ostnatým drátem jako ochrana před dobyt看em. Stromy byly vysázeny ručně v letech 2014 a 2018 na stejném pozemku jako ořešáky.

Jabloně stromy naroubované ve výšce 2,2 m. Mnoho stromů rovněž naroubováno u země na odrůdu, která tvoří silný kmen, jelikož mnoho odrůd jabloní tuto schopnost nemá a stromy pak nejsou dostatečně silné. Bylo vysazeno několik silných místně přizpůsobených odrůd. Výsadba ve sponu 9 x 12 m. Jedná se o pozemek, který byl ovocnými stromy osázen již počtvrté, v pořadí jabloně, švestky, třešně a nyní znovu jabloně. Tento pozemek slouží jako sad pravděpodobně přes 100 let. Květen a červen roku 2016 byly velmi vlhké měsíce. Kořeny třešní odumřely, takže pozemek byl kompletně nově osázen. Kmeny byly poslány na pilu, silné větve použity na palivové dříví, slabé větve na štěpku, pařezy byly z většiny zahrabány. Do starých děr byla dodána nová půda a tím bylo možno zachovat zavedený spon. Kvůli vyčerpání půdy nelze sázet třešně následně po sobě, ale jabloně po třešních tento problém nemají. Stromy byly vysázeny na jaře 2018 a 2019. Přesto, že oba roky byly velmi suché byla většina výsadby úspěšná. Na ochranu před vysycháním byla půda pokryta starým kompostem, ochrana stromů byla stejná jako u ořešáků a kaštanů. Vnější řady jsou vysokokmenné hrušně. Mezi hrušněmi a okrajem pole je třeba dostatek místa aby projel traktor. Na okraji sadu byl vysazen živý plot, který je třeba mechanicky prořezávat.

HROZBY/VÝZVY/DOPORUČENÍ

- Potřeba znalostí a rozšíření ořešáků a kaštanů v Belgii
- **Modernizace starých technik** ovocnářství
- **Komercializace ovoce**
- Výběr stromů a systému v závislosti na půdě (podle toho, jaké druhy už v oblasti rostou).

Je důležité sdílet znalosti s ostatními a učit se jeden od druhého, protože tím se rozvíjíme a zlepšujeme. Agrolesnictví existuje dlouho, i když ne vždy se mu říkalo agrolesnictví. Farmář je spokojen s tím, jak se jeho farma v průběhu let rozvinula a do budoucnosti neplánuje žádné velké změny kromě udržování stávajícího stavu.

PLÁNY DO BUDOUCNA

Nyní chtějí pouze pozorovat jak úspěšné agrolesnictví je a podle toho se zařídit v budoucnu.

RADA NA ZÁVĚR

Milujte stromy!

Vyhledejte radu odborníků, potom rostliny a potom kompletní znalosti. Stromy mohou růst během toho, co se učíte.

Doporučení farmáře:

„Je třeba podporovat lidi se silnou motivací ale nedostatkem znalostí [o agrolesnictví].“

KLÍČOVÁ SLOVA

Dobytěk, ořešák, kaštiny, jabloně, prodej ovoce

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

